

Statens Institutionsstyrelse, SIS

Programmet No power – No lose

Projektleddare: Birgitta Bendes, 08-453 40 53, (vx) 08-453 40 00

NYCKELORD

- ANVÄNDBARHET
- ✓ ARBETSORGANISATION
- ✓ BEMÖTANDE
- DELAKTIGHET
- FRISKVÅRD
- FYSISK ARBETSMILJÖ
- ✓ HOT & VÅLD
- HÄLSA
- IT - MÄNNISKA
- KARTLÄGGNING
- ✓ KONFLIKTHANTERING
- KRISHANTERING
- LEDARSKAP
- LÅNGTIDSSJUKA
- MEDARBETARSKAP
- MOBILT ARBETE
- NYCKELTAL
- REHABILITERING
- SAM - SYSTEMATISKT
- ARBETSMILJÖARBETE

Bakgrund

Statens institutionsstyrelse (SiS) har utvecklat ett utbildningsprogram för samtliga medarbetare. Syftet var att skapa optimala förutsättningar för en god arbetsmiljö i en ofta konfliktfylld situation. Utbildningen tar upp metoder för och resonemang kring konflikt hantering, krisbemötande, etik, kommunikation och självskydd. Ledordet är respekt – bemöt andra som du själv vill bli bemött.

Mål

Målet var att genom ökad kunskap och trygghet hos personalen minska sjukfrånvaro på grund av hot och våld. Utbildningsprogrammet ska

- hålla säkerhetstänkandet levande
- ge personalen nödvändiga kunskaper och trygghet i arbetet
- minska risken för våldshändelser
- minska antalet arbetsskador och sjukfrånvaron
- bidra till att elever/klienter bemöts på ett professionellt sätt i konfliktsituationer

Metod

Ledningen gav sitt fulla stöd genom att avsätta resurser och tid för utvecklingsarbetet. Genom att utbilda en del medarbetare till "instruktörer" kunde de införa modellen underifrån samt ta tillvara erfarenheterna från institutionerna.

Under perioden 2003-2005 genomfördes fem utbildningstillfällen på veckointernat samt fem återsamlingar. 75 instruktörer utbildades på totalt 40 institutioner. Kraven på de medarbetare som utbildades till instruktörer var höga eftersom de skulle

vidareutbilda sina kollegor och chefer. De som utsågs att delta i utbildningen skulle ha stort intresse, integritet och förmåga att leda en grupp samt ha medarbetarnas förtroende.

Utbildningsprogrammet innehöll

- arbetsmiljö
- konflikter och konfliktlösningsmetoder
- riskbedömning
- etiska frågor
- kriser och krisprogram
- lagstiftning
- självskydd och transportgrepp

Nio regionala samordnare utsågs varav fyra deltog som biträdande kursledare under utbildningar och återsamlingar. Från och med hösten 2005 genomfördes regionala träffar för samordnarna respektive instruktörerna.

En lathund för lokala handlingsplaner när det gäller våld och hot togs fram samt en checklista för incidentrapportering.

Resultat

Uppföljning har gjorts genom inventering av utbildningsinsatserna, genom dialog och medarbetarenkät samt genom fortsatt uppföljning av incidenter, arbetsskador och sjukfrånvaro. Instruktörerna samlas åtminstone en gång årligen för erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling.

Enligt arbetsskadestatistik från 2004 har arbetsskador på grund av våld och hot halverats jämfört med 2003. Flera samverkande orsaker har angetts, bland annat förbättrade behandlingsmetoder, mer stabil personalsituation, bättre bemötande, lägre beläggning samt även underrapportering.

Statens Institutionsstyrelse, SIS

FORTSÄTTNING FRÅN FÖREGÅENDE SIDA ►

Utbildningssatsningen kan således ha haft viss effekt redan under 2004, men med tanke på att den mer omfattande utbildningen av instruktörer genomfördes 2004 är det först på sikt som utbildningen har haft genomslagskraft hos all personal. Samtidigt konstateras att många institutioner i dag arbetar aktivt med att utbilda personalen och även sommarvikarier.